

รายงานการเข้าร่วมโครงการเอพีโอ
24-IP-05-GE-CON-A Conference on Organic Agriculture for Biodiversity and Sustainable
Development
ระหว่างวันที่ 9-10 ธันวาคม 2567
ณ กรุงโคลัมโบ ประเทศศรีลังกา

จัดทำโดย นายสิทธิธา เกตุประทุม
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ
วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2568

ส่วนที่ 1 เนื้อหา/องค์ความรู้จากการเข้าร่วมโครงการ

- 1.1 ที่มาหรือวัตถุประสงค์ของโครงการโดยย่อ (สรุปจากเอกสาร Project Notification หรือสไลด์การบรรยาย)
 - 1.1.1 เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการได้ทำความเข้าใจความเชื่อมโยงระหว่างเกษตรอินทรีย์ ความหลากหลายทางชีวภาพ และความยั่งยืน
 - 1.1.2 เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการร่วมกันศึกษานโยบาย กฎระเบียบ และระบบนิเวศที่สนับสนุนการพัฒนาเกษตรอินทรีย์
 - 1.1.3 เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยนแนวทางปฏิบัติที่ดีเพื่อหาแนวทางแก้ปัญหาในเชิงปฏิบัติสำหรับประเทศสมาชิก APO

- 1.2 เนื้อหา/องค์ความรู้ที่ได้จากกิจกรรมต่าง ๆ พร้อมแสดงความคิดเห็นหรือยกตัวอย่างประเด็นที่สามารถนำมาปรับใช้ในองค์กรหรือประเทศไทย (สามารถจำแนกตามหัวข้อและระบุชื่อวิทยากรบรรยาย) ได้แก่

1.2.1 การบรรยาย

(1) หัวข้อ Contribution of Organic Agriculture to Biodiversity and Sustainability โดย Dr. Shaikh Tanveer Hossain จากบังกลาเทศ ได้บรรยายบทบาทของเกษตรอินทรีย์ ในการส่งเสริมความหลากหลายทางชีวภาพและความยั่งยืน โดยชี้ให้เห็นถึงข้อดีของระบบเกษตรอินทรีย์ที่ช่วยสร้างสมดุลของระบบนิเวศ ซึ่งรวมถึงความสามารถของเกษตรอินทรีย์ในการฟื้นฟูดินและลดการปนเปื้อนจากสารเคมี การเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดินโดยใช้เทคนิคธรรมชาติ เช่น ปุ๋ยหมักและปุ๋ยพืชสด ความเชื่อมโยงของเกษตรอินทรีย์กับเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (SDGs) เช่น ความมั่นคงทางอาหาร การจัดการน้ำ และการลดผลกระทบต่อสภาพภูมิอากาศ และนำเสนอกรณีศึกษาของประเทศที่ประสบความสำเร็จในการใช้เกษตรอินทรีย์เพื่อสร้างระบบอาหารที่ยั่งยืน

ทั้งนี้ มีประเด็นว่า ระบบเกษตรทั่วไปก่อให้เกิดค่าใช้จ่ายแฝงสูง ทั้งทางสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ เช่น มลพิษจากสารเคมีและต้นทุนด้านสาธารณสุข แนวทางการขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์ในอนาคตควรมุ่งเน้นการสนับสนุนจากภาครัฐ เช่น การยกเลิกเงินอุดหนุนเกษตรเคมี การส่งเสริมการวิจัยด้านเกษตรอินทรีย์ และการสร้างแรงจูงใจให้ภาคเอกชนสนับสนุนผลิตภัณฑ์อินทรีย์ นอกจากนี้ ควรมีการปกป้องสิทธิของเกษตรกรในการพัฒนาและแลกเปลี่ยนเมล็ดพันธุ์อินทรีย์ เพื่อสร้างระบบอาหารที่ยั่งยืนและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในระยะยาว

(2) หัวข้อ Organic Policy and Partnerships Driving Organic Breakthroughs โดย Paul Holmbeck จากเดนมาร์ก ได้บรรยายเกี่ยวกับนโยบายและโครงสร้างพื้นฐานที่ช่วยให้เดนมาร์กเป็นผู้นำในด้านเกษตรอินทรีย์ แผนปฏิบัติการระดับชาติ (National Organic Action Plans) และบทเรียนจากสหภาพยุโรป ตัวอย่างความร่วมมือภาครัฐและเอกชนเพื่อสนับสนุนเกษตรอินทรีย์ และเครื่องมือและแนวทางที่ผู้กำหนดนโยบายสามารถนำมาใช้

สหภาพยุโรปได้มีการกำหนดเป้าหมายให้พื้นที่เกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้นเป็น 25% ภายในปี 2030 ภายใต้ EU Green Deal & Farm-to-Fork Strategy โดยเดนมาร์กได้มีการลงทุนในศูนย์นวัตกรรมเกษตรอินทรีย์ และสนับสนุนให้ภาครัฐจัดซื้ออาหารอินทรีย์สำหรับโรงเรียน โรงพยาบาล และหน่วยงานสาธารณะ ปัจจัยสำคัญที่ทำให้เดนมาร์กประสบความสำเร็จคือการใช้กลยุทธ์ "PUSH & PULL" โดย "PUSH" สนับสนุนเกษตรกรผ่านการฝึกอบรม เงินอุดหนุน และนวัตกรรมเกษตรอินทรีย์ ส่วน "PULL" ใช้มาตรการกระตุ้นตลาด เช่น การจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐและการพัฒนาเครือข่ายตลาดค้าปลีก นอกจากนี้ยังชี้ว่า แนวทางสำคัญสำหรับประเทศที่ต้องการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ คือการจัดทำแผนปฏิบัติ

การเกษตรอินทรีย์แห่งชาติ (National Organic Action Plan) ที่มีงบประมาณและเป้าหมายที่ชัดเจน รวมถึงการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และเกษตรกร

(3) หัวข้อ Organic Agriculture in Sri Lanka – Policy and Strategy Aspects โดย Dr. Priyantha Indralal Yapa จากศรีลังกา เกี่ยวกับพัฒนาการของนโยบายเกษตรอินทรีย์ในศรีลังกา และกรอบนโยบายและกลยุทธ์ระดับประเทศที่ออกแบบมาเพื่อเพิ่มพื้นที่เพาะปลูกเกษตรอินทรีย์ และผลกระทบของการสนับสนุนเกษตรอินทรีย์ต่อความหลากหลายทางชีวภาพ

โดยมีกรณีศึกษา เมื่อปี 2021 รัฐบาลศรีลังกาได้ตัดสินใจหันมาเข้าปุ๋ยเคมีและสารเคมีกำจัดศัตรูพืชทันที เพื่อเปลี่ยนประเทศสู่เกษตรอินทรีย์ 100% อย่างกะทันหัน ส่งผลให้ผลผลิตทางการเกษตรลดลงอย่างรวดเร็วและสร้างวิกฤตทางเศรษฐกิจและสังคม การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวล้มเหลว เนื่องจากขาดการสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐาน เช่น การฝึกอบรมเกษตรกร ระบบสินเชื่อ การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ และตลาดรองรับสินค้าอินทรีย์ ซึ่งความสำเร็จของเกษตรอินทรีย์ในประเทศต้องอาศัยนโยบายที่มีการวางแผนอย่างเป็นระบบ โดยเน้นการให้การศึกษาและฝึกอบรมเกษตรกร การสร้างกลไกตลาดที่มั่นคง และการบูรณาการนโยบายเกษตรอินทรีย์เข้ากับยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงทางอาหารและความยั่งยืนในระยะยาว

(4) หัวข้อ Organic Agriculture in Japan – Policies and Strategies for Promoting Biodiversity and Sustainability โดย Yuri Sato จากญี่ปุ่น เกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลญี่ปุ่นในการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ บทบาทของเกษตรอินทรีย์ในการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และกลยุทธ์ของญี่ปุ่นในการพัฒนาระบบเกษตรอินทรีย์ที่เชื่อมโยงกับเป้าหมายด้านสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาอย่างยั่งยืน

รัฐบาลญี่ปุ่นได้ดำเนินนโยบายเพื่อส่งเสริมการเกษตรที่ยั่งยืนผ่าน MIDORI Strategy โดยตั้งเป้าหมายให้พื้นที่เกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้นเป็น 1 ล้านเฮกตาร์ หรือ 25% ของพื้นที่เกษตรกรรมทั้งหมดภายในปี 2050 พร้อมทั้งลดการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชและปุ๋ยเคมี ญี่ปุ่นได้เน้นการพัฒนาเทคโนโลยีลดแรงงานและเพิ่มประสิทธิภาพ เช่น ระบบเกษตรอัจฉริยะ (smart agriculture) และเทคนิคเกษตรที่ใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน พร้อมทั้งการขยายแนวคิด "Organic Villages" ซึ่งเป็นการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์แบบชุมชน โดยมีเป้าหมายให้เกิด 200 ชุมชนเกษตรอินทรีย์ภายในปี 2030 นอกจากนี้ รัฐบาลยังให้เงินสนับสนุนโดยตรงแก่เกษตรกรที่เปลี่ยนผ่านสู่เกษตรอินทรีย์ และสนับสนุนการพัฒนาช่องทางตลาด เช่น โรงเรียน

อย่างไรก็ตาม มีความท้าทายในด้านต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้นและความต้องการแรงงานมากกว่าการเกษตรทั่วไป ซึ่งนโยบายของญี่ปุ่นก็ได้มุ่งสู่การพัฒนาเกษตรอินทรีย์อย่างเป็นระบบ โดยใช้การวิจัย นวัตกรรม และความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน เป็นเครื่องมือขับเคลื่อนเพื่อสร้างระบบอาหารที่ยั่งยืนและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในระยะยาว

(5) หัวข้อ Case Study from Sri Lanka – Implementation of Organic Farming for Diversity and Sustainability โดย Dr. Weerakkody Arachchilage Palitha Weerakkody จากศรีลังกา เกี่ยวกับตัวอย่างแนวทางปฏิบัติที่ดีของเกษตรอินทรีย์ในระดับฟาร์มและชุมชน ผลกระทบต่อความหลากหลายทางชีวภาพและความยั่งยืน และบทเรียนที่ได้รับจากการดำเนินโครงการ

มีกรณีศึกษาจากฟาร์มเกษตรอินทรีย์ 3 แห่ง ได้แก่ Jayathissa Farm และ Three Star Organic Farm และ Mihimandala Organic Farm โดยสรุปแนวทางปฏิบัติที่ดี เช่น การทำเกษตรแบบคัลเจอร์ การปลูกพืชหลายชนิด การรักษาความหลากหลายทางชีวภาพ การจัดการธาตุอาหารและศัตรูพืชแบบบูรณาการ รวมถึงการใช้ทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพ ทั้งที่ดิน น้ำ และพลังงาน

(6) หัวข้อ Case Study from Indonesia – Innovations and Technologies to Support Organic Agriculture โดย Dr. Saptini Mukti Rahajeng จากอินโดนีเซีย เกี่ยวกับแนวทางการใช้เทคโนโลยีต้นทุนต่ำ และ Regenerative Natural Farming และบทบาทของเกษตรอินทรีย์ในการเพิ่มความมั่นคงทางอาหาร

(7) หัวข้อ Case Study from India – Innovations and Technologies to Support Organic Agriculture โดย Tulenam Laloo จากอินเดีย เกี่ยวกับกรณีศึกษาของอินเดียในการใช้เกษตรอินทรีย์ และนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ช่วยพัฒนาเกษตรอินทรีย์

อินเดียมีเกษตรกรอินทรีย์มากที่สุดในโลกและมีพื้นที่เกษตรอินทรีย์เป็นอันดับสอง โดยมีนโยบายสำคัญที่สนับสนุนการเกษตรอินทรีย์ ได้แก่ National Programme for Organic Production (NPOP) ซึ่งช่วยรับรอง

มาตรฐานสินค้าอินทรีย์เพื่อการส่งออก และ Paramparagat Krishi Vikas Yojana (PKVY) ที่ส่งเสริมการพัฒนาเกษตรอินทรีย์แบบกลุ่ม นอกจากนี้ ยังมีโครงการ Mission Organic Value Chain Development for Northeast Regions (MOVCDNER) ที่มุ่งเน้นสร้างเครือข่ายเกษตรกรและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสำหรับห่วงโซ่คุณค่าผลิตภัณฑ์อินทรีย์ ทั้งนี้ มีกรณีศึกษาที่ประสบความสำเร็จ คือ Sikkim Organic Mission ซึ่งทำให้รัฐสิกขิมได้รับการยอมรับด้านเกษตรอินทรีย์ในระดับโลก โดยใช้แนวทางสนับสนุนจากภาครัฐ เช่น การให้เงินอุดหนุนการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ การฝึกอบรม และการสร้างตลาดสินค้าอินทรีย์ ความสำเร็จของอินเดียแสดงให้เห็นว่าเกษตรอินทรีย์ไม่เพียงแต่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม แต่ยังสามารถพัฒนาให้เป็นรูปแบบธุรกิจที่ยั่งยืนและสร้างความมั่นคงทางอาหารในระยะยาว

1.2.2 การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม (Group Discussion) ได้มีการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มแยกตามประเทศ โดยให้แต่ละประเทศจัดทำข้อเสนอโครงการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ โดยให้ระบุประเด็นที่เป็นความท้าทายและโครงการที่จะทำโดยสรุป ดังนี้

(1) ในส่วนเฉพาะของกลุ่มประเทศไทย

ได้เสนอข้อเสนอโครงการที่จะส่งเสริมเกษตรอินทรีย์และแก้ไขปัญหาสังคมสูงวัยในคราวเดียวกัน โดยระบุประเด็น

ความท้าทายของไทยว่าปัจจุบันไทยกำลังก้าวเข้าสู่สังคมสูงวัย โดยมีผู้สูงอายุอาศัยอยู่ในชนบท จึงเสนอการใช้เทคโนโลยีแปลงยกสูงร่วมกับระบบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ (Raised Beds with Solar-Powered Water Systems) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเพาะปลูกในระบบเกษตรอินทรีย์ โดยเสนอกิจกรรมการฝึกอบรมการทำเกษตรอินทรีย์โดยใช้แปลงยกสูงร่วมกับระบบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ และจัดหาเครื่องมือที่จำเป็น ทั้งเมล็ดพันธุ์ อุปกรณ์ทำแปลงยกสูง และระบบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ จากนั้นจึงจัดตั้งกลุ่มผู้ผลิตในชุมชนเพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างกันและใช้ทรัพยากรร่วมกัน และสุดท้ายก็เชื่อมโยงสู่แหล่งจำหน่าย ได้แก่ ตลาดท้องถิ่น โรงเรียน โรงพยาบาล และผู้บริโภคในเมือง ทั้งนี้ รูปแบบความร่วมมือที่เสนอขอรับจาก APO คือ Technical Expert Services (TES) โดยเป็นการขอความช่วยเหลือทางเทคนิคจาก NPO หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการนำเทคโนโลยีดังกล่าวมาใช้

(2) ในภาพรวมของประเทศต่าง ๆ ที่เข้าร่วมกิจกรรม มีข้อเสนอโครงการ ดังนี้

ประเทศ	ข้อเสนอ
ไทย	<ul style="list-style-type: none"> - จัดอบรมเกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์และการเพาะปลูกไม่ไครกรีน โดยใช้แปลงยกสูงและระบบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ - จัดเตรียมชุดเริ่มต้นสำหรับเกษตรกร ซึ่งรวมถึงเมล็ดพันธุ์ วัสดุสำหรับทำแปลงยกสูง และระบบชลประทานพลังงานแสงอาทิตย์ - จัดตั้งกลุ่มอาชีพในชุมชน เพื่อส่งเสริมความร่วมมือและการใช้ทรัพยากรร่วมกัน - สร้างเครือข่ายตลาดกับหน่วยงานในท้องถิ่น เช่น ตลาด โรงเรียน โรงพยาบาล และผู้บริโภคในเมือง สำหรับจำหน่ายผลผลิตส่วนเกิน
อินเดีย	การเสริมสร้างเกษตรอินทรีย์สำหรับเกษตรกรรายย่อยในเขตแห้งแล้งกึ่งร้อน: ความร่วมมือเพื่อเพิ่มผลผลิตอย่างยั่งยืนในภูมิภาคหิมาลัยตะวันตกเฉียงเหนือ
ปากีสถาน	การพัฒนา นโยบายและมาตรฐานการรับรองเกษตรอินทรีย์ในปากีสถาน
ไต้หวัน	การควบคุมศัตรูพืชและโรค เทคโนโลยีการกำจัดวัชพืช และเทคโนโลยีช่วยลดแรงงาน
ตุรกี	<ul style="list-style-type: none"> - การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับประโยชน์ของผลิตภัณฑ์อินทรีย์ - การสนับสนุนบริษัทที่ใช้ผลิตภัณฑ์อินทรีย์ - การให้ความช่วยเหลือทางการเงินโดยตรงแก่เกษตรกร - การฝึกอบรมผู้บริโภคเพื่อเพิ่มความตระหนักเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์อินทรีย์

อินโดนีเซีย	- การจัดทำแปลงสาธิตเพื่อแสดงวิธีการใช้เกษตรอินทรีย์แบบแม่นยำเพื่อเพิ่มผลผลิตและประสิทธิภาพ รวมถึงการบรรเทาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินในวงกว้าง - การเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีขั้นสูงสำหรับเกษตรอินทรีย์
บังกลาเทศ	โครงการจัดทำมาตรฐานแห่งชาติและการรับรองเกษตรอินทรีย์ของบังกลาเทศ
มาเลเซีย	โครงการ Organic Farming Excellence Hub (OFEH) ซึ่งเป็นศูนย์เกษตรอินทรีย์ต้นแบบระดับภูมิภาคที่แสดงแนวทางปฏิบัติที่ดี ให้การฝึกอบรมภาคปฏิบัติ และทำหน้าที่เป็นศูนย์นวัตกรรมสำหรับเทคนิคการเกษตรที่ยั่งยืน โดยโครงการนี้จะรวมถึง มาตรการสนับสนุนต้นทุนปัจจัยการผลิต การช่วยเหลือด้านการรับรองมาตรฐาน และโครงการเชื่อมโยงตลาด
ฟิลิปปินส์	การเปรียบเทียบแนวปฏิบัติที่ดีจากประเทศอื่น ๆ การพัฒนาโมเดลและกรอบการดำเนินงาน การทดสอบนำร่อง และการวิเคราะห์ผลลัพธ์ตามเกณฑ์ของโครงการนำร่อง
ศรีลังกา	โครงการที่จะพัฒนาสถานะแวดล้อมที่จะส่งเสริมให้เกิด 1. การจัดตั้งสภาเกษตรอินทรีย์ 2. การเพิ่มโอกาสด้านการฝึกอบรม การสร้างความตระหนัก และการศึกษา และ 3. การพัฒนาโอกาสทางการตลาด
เวียดนาม	โครงการส่งเสริมการค้าสินค้าเกษตรอินทรีย์สำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) และสหกรณ์
กัมพูชา	โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ในกัมพูชา
พิจิ	โครงการศึกษาโอกาสในการผลิตน้ำตาลอินทรีย์สำหรับตลาดท้องถิ่นและตลาดในภูมิภาค
มองโกเลีย	เสนอว่าควรมีการศึกษาการผลิตในประเทศสมาชิกที่มีการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ที่ดี และเรียนรู้จากประสบการณ์ของประเทศเหล่านั้น

ส่วนที่ 2 ประโยชน์ที่ได้รับและการขยายผลจากการเข้าร่วมโครงการ

โปรดระบุประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการ โดยแบ่งเป็น

2.1 ประโยชน์ต่อตนเอง

ได้เสริมสร้างความรู้และข้อมูลเชิงลึกจากนักวิชาการและผู้ปฏิบัติงานจริงเกี่ยวกับนโยบายเกษตรอินทรีย์ของหลายประเทศ เช่น เดนมาร์ก ญี่ปุ่น ศรีลังกา อินเดีย และปากีสถาน รวมถึงเทคโนโลยีที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของเกษตรอินทรีย์ ซึ่งสามารถนำมาเปรียบเทียบและประยุกต์ใช้กับประเทศไทย

ได้เรียนรู้ตัวอย่างการพัฒนา นโยบายเกษตรอินทรีย์ที่ประสบความสำเร็จ เช่น การใช้แผนปฏิบัติการแห่งชาติ (National Organic Action Plan) การสนับสนุนเกษตรกร การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และการเชื่อมโยงตลาด โดยเฉพาะตัวอย่างที่น่าสนใจของเดนมาร์กที่ใช้กลไกการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ และกลยุทธ์การให้เงินอุดหนุน (subsidy) ในการผลักดันเกษตรอินทรีย์ภายในประเทศ

2.2 ประโยชน์ต่อหน่วยงานต้นสังกัด

องค์ความรู้จากการอบรมสามารถใช้เป็นข้อสังเกตเปรียบเทียบประสิทธิภาพการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ภายในประเทศ ตัวอย่างเช่นการดำเนินงานในปัจจุบันของไทยมีทั้งรูปแบบการรับรอง Organic Thailand ของภาครัฐและการรับรองแบบ PGS (Participatory Guarantee System) ซึ่งเป็นการควบคุมกันเองภายในชุมชน ก็สามารถเปรียบเทียบกับตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จอย่างเช่น การพัฒนาเกษตรอินทรีย์ในรัฐสิกขิม ประเทศอินเดีย และนำไปสู่การพัฒนาต่อยอดต่อไป

2.3 กิจกรรมที่สามารถดำเนินการได้

ในบทบาทเจ้าหน้าที่งานด้านการเจรจาการค้าสินค้าเกษตรและอาหารระหว่างประเทศ ประเด็นด้านเกษตรอินทรีย์เป็นหนึ่งในหัวข้อที่เป็นไปได้ในการจัดทำความร่วมมือระหว่างประเทศ จึงสามารถใช้องค์ความรู้ในการดำเนินงานอย่างไรก็ตาม การปฏิบัติงานจะขึ้นกับสถานการณ์และแผนการดำเนินงานของหน่วยงานด้วย